

i den korte Tid, vi have denne Lov til Forhandling, kunne ordne det saaledes, at Understøttelsen blev alene i Penge. Det er jo alt sammen noget, som kan tages under Overvejelse paa behørig Maade under Forudsætning af, at denne Sag kunde komme i et Udvalg. Ja, mine Herrer, jeg kan ikke se andet, end at det allerheldest vilde være, at denne Sag og de dermed beslægtede Sager ikke komme til endelig Afgørelse i Nat. Jeg synes, det vilde være bedre, at vi senere, efter at have været ude mellem Befolkningen om i Landet, fik denne Sag sammenholdt med de andre og fik et Resultat ud, som mere stemmede med Befolkningens Ønsker ude omkring i Landet, end at vi nu ved et Hastværksarbejde skulle faa det. Hvad der staar i §§ 6 og 7, skal jeg ikke nærmere opholde mig ved. Det er en Selvfølge, at hvis Kommunerne, saaledes som det er foreslaaet, skulle have med de Sager at gøre, er jo en Paragraf som § 8, hvor der staar, at der skal særligt Regnskab o. s. v., nødvendig. Noget lignende maatte der jo staa i en hvilken som helst Lov. Saa er der dette, at Kommunerne skulle altsaa være dem, der egentlig bære disse Udgifter; thi jeg tillader mig at tro, at de 2,000,000, som ere stillede i Udsigt til at komme fra Statskassen, ikke ville blive Halvdelen, kanske næppe Tredjedelen; men det er noget, som man ikke har statistisk Materiale foreliggende for at kunne bedømme. Jeg tillader mig imidlertid at tro, at en virkelig Alderdomsunderstøttelse vilde kræve større Udgifter. Det er altsaa Kommunerne, der skulle udrede det. — Det er ganske vist, at selve Lovforslaget indeholder en Tanke, som jeg ikke havde troet vilde komme frem, nemlig den, at Principet „Hjælp til Selvhjælp“ egentlig er strøget, og det har jeg i og for sig ikke saa lidt imod. Jeg tillod mig at fremhæve som et af Grundlagene i den Smule Forslag, jeg kom frem med, at dette, at Folk i deres yngre Alder yde et lille Bidrag, som de stadig have for sig skal være til deres gamle Dage, det tror jeg er godt, og jeg tror, at det bliver ganske anderledes let for Smaa-folk, Arbejdere, at betale et Par Kroner eller lignende i Stat om Aaret, end det vilde være at klare disse Sker i § 2 for at kunne komme ind i Hønen. Men i og for sig er dette Princip „Hjælp til Selvhjælp“ ophævet. Om det er en Indrømmelse til Regeringen, til den anden Side, veed jeg ikke, men jeg kan ikke indse andet, end at dette Princip er ophævet. Der er tillige et andet Princip i Lovforslaget, nemlig at Staten erkender, at der bør gøres noget for at faa dette Spørgsmaal løst i en nær Frem-

tid. Jeg har kun det mod Sagen, at den kommer frem paa en saadan Maade, som den gør, under en saadan Form, at det nødvendigt ser ud, som om det er storpolitiske Betragtninger, der til Dels lede denne Sag. Derfor er jeg meget uheldigt stillet. Folk som jeg, der gerne vilde være med til og nødvendig vilde lade være at stemme for noget, som paa nogen som helst Maade kan hjælpe Arbejderne op, komme derved i en Situation, saa vi næsten ingen Ting kunne gøre. Det er en Selvfølge, at den Agitation, der vil komme efter denne Lov omkring i Landet, vil komme til at staa for eller imod o. s. v. Det er en Selvfølge, at de Herrer, som have haaret denne Lov frem, vilde, naar de komme ud til deres Vælgere, skynde sig med at fortælle dem, at det er dem, der ere de gode. De vilde sætte sig til Højborgs, og med Vin-løv i Haaret vilde de sige: Det er os, der have gjort dette Arbejde, og maaste vilde de ogsaa blive bekransede enkelte Steder. Jeg for mit personlige Vedkommende er saaledes stillet, at jeg ikke i Øjeblikket veed, om jeg skal stemme Ja eller Nej. Jeg vilde gerne, hvis det er muligt, opnaa bedre Resultater med Hensyn til de Bestemmelser, jeg har nævnet, men jeg kan indse, at der bliver ikke noget at gøre i saa Henseende andet, end at vi maa tage Forholdene, som de ere. — Det er egentlig, hvad jeg har at sige her, mine Herrer, men der bliver vel nok yderligere udførlig Drøftelse og Forhandling. Jeg har ifølge min Stilling ingen Uergerrighed eller Forjængelighed haft. Det er for mit personlige Vedkommende ligegyldigt — ja, undskyld det Udtryk: knusende ligegyldigt, enten det er det ærede Medlem for Præstø Amts 6te Valgkreds (Bojsen) eller det ærede Medlem for Vejle Amts 2den Valgkreds (Berg), der gennemfører denne Sag.

Svarp: Det er ikke uden Modstræben, for ikke at sige Modbydelighed, at jeg tager Ordet i en Sag som denne, en Sag, som giver sig ud for at være et Forslag, men som i Virkeligheden intet Forslag er, men en forud og paa Forhaand afgjort Sag, en Sag, der er afgjort ikke blot mellem de „sammenmlede“ Medlemmer her i Salen, saaledes at de ere bundne lige overfor hinanden indbyrdes, men ogsaa saaledes, at disse ærede Medlemmer ere bundne lige overfor Medlemmer udenfor Tinget. Jeg mindes fra min første Rigsdagstid, hvilket Kabaalder der blev gjort fra Højres Side over de saakaldte Udentingsbeslutninger, hvorved man sigtede til de Forhandlinger, der førtes i Partierne indbyrdes forud for Forhandlingerne her i Salen. Man be-